

شاید موضوعی که بیش از همه توجه هر بیننده را هنگام اجرای یک نوازندگان گیتار به خود جلب می‌کند حرکات پیچیده‌ی دست چپ او باشد. تزد بسیاری از نوازندگان گیتار، میزان سختی یک قطعه را انگشت‌گذاری دست چپ تعیین می‌کند. در واقع انگشتان دست چپ وظایف زیادی دارند. آن‌ها باید به طرز صحیح روی سیم قرار بگیرند؛ به سرعت جایه‌جا شوند؛ از همدیگر به اندازه‌های لازم و گاهی غیر ممکن باز شوند؛ در طول دستمی گیتار حرکت کنند؛ فشار لازم را بر سیم داشته باشند؛ آکورد بگیرند، لگاتو، استکاتو، فلاژوره، ... و تمام این‌ها ذهن هنرجو را بیش از اندازه مشغول می‌کند. در مقابل، دست راست ظاهرآ در موقعیتی معمولاً ثابت است و گویی انگشتان این دست همواره بدون اراده تابع انگشتان دست چپ هستند، بنابر این ناخودآگاه به آن توجه لازم نمی‌شود. حتی تمرین‌های مختص به دست راست، بدون نیاز به دست چپ کمتر نوشته شده است.

در صورتی که هر اندازه در کسب مهارت‌های نوازندگی پیشرفت می‌کنیم، اهمیت دست راست بیشتر می‌شود. یعنی با عبور از کلیدی مشکلات تکنیکی، آن‌چه به عنوان هنر موسیقی، موزیکالیته، بیان احساسات، ارتباط با شنونده و ... باید از این ساز تراویده شود به انگشتان دست راست مربوط است. باید هر حرکت آن ارادی و حاصل آن مطابق خواسته‌ی درونی ما باشد. بنابراین باید آن را به خود نزدیک کنیم و با گوش دادن به صدای تولید شده امکانات و توانایی انگشتان را شناخته و سعی در بهتر کردن آن داشته باشیم. موضوعی که در این کتاب برای استقلال دادن به دست راست مورد توجه و تاکید قرار گرفته، تمرین‌های آزاد است و تنها در بخش آخر کتاب از دست چپ استفاده شده است تا از این طریق به اهمیت دست راست و لذت نوازندگی بیشتر بپریم. قبل از هر چیز اهم وظایف انگشتان دست راست را یکبار برای خود مرور کنید. از جمله:

۱. تولید صدای شفاف
۲. سرعت
۳. نگهدارشتن ریتم
۴. حفظ نوآنس و دینامیک
۵. تغییر رنگ دادن به صدا
۶. ضربه زدن بر سیم‌ها و چگونگی آن

و جهت بهتر انجام دادن وظایف فوق باید خصوصیات زیر را در دست راست تقویت کنید.

۱. قدرت
۲. شکل ناخن مناسب
۳. نواختن به صورت‌های آپریاندو و تیراندو
۴. استقلال دست راست از دست چپ
۵. تعادل و پایداری

تمام تمرین‌های این کتاب به منظور نزدیک کردن صدایی است که از ساز خود می‌شونیم به صدایی که باید شود. یعنی به‌اجبار هنگام تمرین، فکر کنیم، بخواهیم و سعی کنیم تا بدست آوریم. تمرین‌های اولیه کجنه ساخته شده اند و سعی کنید از همان ابتدا روی کاری که انجام می‌دهید تمرکز داشته باشید و به صدای ساز خود باقتضای گوش برسانید. لازم را برای صدای مناسب به دست آورید در حالیکه انگشتان و هیچ یک از اعضای یک‌دان مستقر نباشد.

کار با سه انگشت:

در حالیکه یک انگشت همواره روی یکی از سیم‌ها قرار گرفته، هر تمرین فقط با سه انگشت آزاد انجام شود. به نکات تمرین‌های قبل و حرکت هر انگشت توجه کنید و سعی کنید هر یک از انگشان a و m و p هماهنگ باشد و بعد از نواختن به نزدیکی سیم خود برگرد.

shiraz-beethoven.ir

۱. انگشت a روی سیم اول.

۲. انگشت m روی سیم دوم.

۳. انگشت a روی سیم سوم.

۴. انگشت a روی سیم اول.

ترکیب خط ملودی و آرپز (به عنوان همراهی کننده) در اغلب آثار موسیقی، به خصوص در گیتار بسیار متدائل است. تفکیک ملودی از همراهی کننده از نظر نوآنس، رنگ و نحوه بیان، اهمیت زیادی دارد. بر جسته کردن ملودی همیشه به این معنی نیست که آن را قوی تر اجرا کنیم. بلکه مهم تعقیب کردن خط ملودی در حین اجرا و پرداخت موزیکال آن است. ممکن است خط ملودی در بعضی از مواقع از نظر شدت صدای حتی ضغیف تر از همراهی کننده باشد. تمرین های این بخش شباهت زیادی به تمرین های بخش قبلی دارد. با این تفاوت که یک گروه از انگشتان به اجرای آرپز پرداخته و انگشت دیگر یک خط ملودی را با ریتم های متنوع دنبال می کند.

۱. در حالیکه i و m آرپز سادهای را دانمَا تکرار می‌کنند، انگشت p به اجرای ملودی در سیم‌های باس می‌پردازد. همین منوال میتواند برای m و a یا i و a تکرار شود.

1 i m i m i m i m

2 i m

3 i m

4 i m

5 i m

ترمولو یکی از تکنیک‌های مشکل و گاه نامید کننده در نزد اکثر نوازندگان گitar می‌باشد. اجرای صحیح ترمولو مستلزم هماهنگی و برقراری تعادل بین انگشتان دست راست است. و از آنجایی که برای اجرای آن، تمام انگشتان دست راست بکار می‌روند، استقامت آن‌ها برای زمان طولانی نیز باید زیاد باشد.

اولین موضوع، ایجاد تعادل و برقراری حرکتی یکنواخت است. چرخی را در نظر مجسم کنید، که دارای چهار دندانه است. هرچقدر این دندانه‌ها از نظر اندازه و شکل و جنس شیوه به هم باشند، حرکت چرخ تعادل‌تر انجام می‌شود.

موضوع دوم، آماده شدن انگشت بعدی، بلاعاقله بعد از نواختن انگشت دیگر است. به طوری که اگر ضربه یک انگشت، در جهت بر هم زدن تعادل باشد، آماده شدن انگشت بعدی، به حفظ تعادل کمک خواهد کرد. تمرین‌های زیر بدین منظور طراحی شده است: یعنی یکسان سازی و نگاهدادشتن تعادل. بعد از رعایت دو موضوع فوق، مجاز خواهیم بود به انگشتان سرعت دهیم.

۱. در تمرین زیر آکسان‌ها در هر میزان به ترتیب روی یکی از انگشتان p و i و m و a می‌باشد و هدف از آن توجه به این موضوع است که تقسیم نیرو، همیشه نباید صدای انگشت p را قوی‌تر کند. بلکه به صورت چرخشی در سر ضرب به انگشتان عادت دهیم، نیروی مساوی با انگشتان دیگر بدست یافورند.

۲. در تمرین‌های ساده زیر به این نکته مهم توجه کنید که فاصله گرفتن انگشت p (برای نواختن سیم‌های بم‌تر) با انگشتان دیگر، صدمه‌ای به حرکت روان و منظم انگشتان نزند. یکی از علل عدم تعادل یا خورده شدن صدایها، تغییر محل نواختن p از سیمی به سیم دیگر، می‌تواند باشد.

